

15.10.2018

Potilastiedon arkisto

Potilastiedon arkisto -palvelu (jäljempänä Arkisto) on Kansaneläkelaitoksen (jäljempänä Kela) Kanta-palvelujen ylläpitämä ja Kanta-palveluihin kuuluva palvelu, joka käsittää sähköisten potilasasiakirjojen ja Tiedonhallintapalvelun asiakirjojen arkistoinnin, haun ja luovutuslokirekisterin ylläpidon, lomakkeiden välityksen sekä Arkistonhoitajan käyttöliittymän. Potilastiedot ja luovutuslokitiedot säilytetään Arkistossa potilasasiakirja-asetuksessa (298/2009) säädetyn ajan.

Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa sanotun lisäksi noudatetaan Potilastiedon arkisto -palvelun ylläpidossa ja käytössä tätä palvelukuvausta.

Asiakas on potilastietojen sekä luovutuslokirekisterin rekisterinpitäjä. Tiedonhallintapalvelun rekisterinpitäjä on Kela.

Arkiston toiminnallisuutta ja arkistoitavaa tietosisältöä laajennetaan vaiheittain. Tietosisällön tallentamista ohjaa sosiaali- ja terveysministeriö.

Potilastiedon arkiston toiminnallisuus

Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa määritelty asiakas käyttää Arkistoa pääsääntöisesti potilastietojärjestelmänsä kautta. Asiakkaan tietojärjestelmä kutsuu Arkiston palveluja lähettämällä Koodistopalvelun palvelupyyntökoodistossa määriteltyjä palvelupyyntöjä, jotka on kuvattu tarkemmin kanta.fi-sivustolla Potilastietojärjestelmien käyttötapauksissa.

Potilastiedon arkisto tarjoaa seuraavat toiminnallisuudet:

- asiakirjojen arkistointi
- asiakirjojen haku
- asiakirjojen korvaaminen (korjaus ja mitätöinti)
- asiakirjojen kuvailutietojen haku
- luovutuslokin ylläpitäminen
- ostopalvelun valtuutusten hallinnointi
- lomakkeiden välitys
- Arkistonhoitajan käyttöliittymä.

Tiedonhallintapalveluun voidaan tallentaa seuraavia suostumuksenhallinnan asiakirjoja:

- informointi
- suostumus
- arkiston luovutuskielto ja luovutuskiellon peruutus.

15.10.2018

Tiedonhallintapalveluun voidaan tallentaa seuraavia tahdonilmaisuja:

- elinluovutustahto
- hoitotahto.

Tiedonhallintapalvelua voidaan hyödyntää lisäksi terveydenhuoltolain 9 §:n (326/2010) mukaisten yhteisrekisterien informointien ja kieltojen hallinnassa.

Arkistonhoitajan käyttöliittymä

Arkistonhoitajan käyttöliittymä on Potilastiedon arkiston yhteydessä oleva Kelan ylläpitämä palvelu, jonka avulla asiakkaan nimeämä henkilö (Kanta-arkistonhoitaja) voi tarkastella Potilastiedon arkistoon arkistoituja tietoja. Kanta-arkistonhoitajan tietoja kysytään palvelun käyttöönoton yhteydessä.

Käyttöoikeus käyttöliittymään kytketään Kelassa Väestörekisterikeskuksen (VRK) myöntämän varmennekortin numerolla. Asiakkaalla voi olla nimettynä yksi tai useampi Kanta-arkistonhoitaja. Henkilö voi toimia yhden tai useamman Potilastiedon arkistoa käyttävän asiakkaan Kanta-arkistonhoitajana. Kanta-arkistonhoitajalla on käyttöoikeus siihen aineistoon, joka on tuotettu asiakkaan vastuunalaisena Arkistoon.

Arkistonhoitajan käyttöliittymään pääsy edellyttää tunnistautumista varmennekortilla. Arkistonhoitajan käyttöliittymä rajaa käyttöoikeudet automaattisesti asiakkaan asiakirjoihin. Arkistonhoitajan käyttöliittymällä voi hakea ja tarkastella arkistoituja asiakirjoja ja niiden kuvailutietoja. Käyttöliittymällä voi mitätöidä asiakirjoja.

Käyttöliittymässä tehdyistä toimenpiteistä tallennetaan tiedot Kelan ylläpitämään lokipalveluun.

Palvelun käyttöönotto ja käytön lopettaminen

Potilastiedon arkisto -palvelun käyttöönotto ja käytön lopettaminen tehdään kanta.fi-sivuilla tarkemmin kuvatun mukaisesti.

Käytön aloittamisen edellytyksiä ovat:

- Asiakas on hyväksynyt Kanta-palvelujen yleiset toimitusehdot ja sitoutunut toimimaan ehtojen mukaisesti. Yleiset toimitusehdot ja toimintaohjeet niiden hyväksyntään on kuvattu kanta.fi-sivuilla.
- Asiakkaan käytössä oleva, potilastietoja käsittelevä järjestelmä on läpäissyt hyväksytysti Kelan yhteistestauksen, ja se täyttää vaatimukset, joita sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmiltä edellytetään.
- Asiakas on hyväksynyt tämän palvelukuvauksen ja toimittanut palvelun käyttöönotossa tarvittavat tiedot. Tieto Potilastiedon arkisto -palvelun käyttöönotosta välitetään THL:n Koodistopalveluun samaan aikaan, kun Kela ilmoittaa asiakkaalle hyväksymisestä palvelun käyttäjäksi.

15.10.2018

- Asiakas on tehnyt tarvittaessa edellytetyn käyttöönottokokeen onnistuneesti. Palvelun voi ottaa käyttöön välittömästi onnistuneen käyttöönottokokeen jälkeen.

Asiakas lopettaa palvelun käyttämisen jättämällä irtisanomisilmoituksen kirjallisesti Kelaan yhtä (1) kuukautta ennen käytön lopettamista.

Asiakkaan vastuut ja velvollisuudet

Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa sanotun lisäksi asiakas vastaa Kanta-palvelujen käyttöönottoa ja käyttöä koskevien lakien, asetusten sekä kansallisten määräysten ja toimintaohjeiden noudattamisesta.

Asiakkaalla on lisäksi seuraavat Potilastiedon arkisto -palveluun liittyvät vastuut ja velvollisuudet:

- potilastietojen rekisterinpitäjänä järjestelmään tallennettujen potilastietojen ja niiden käsittelyyn liittyvien lokitietojen sisällön ja virheettömyyden varmistaminen sekä tietojen luovuttamisen ja muun käsittelyn lainmukaisuus. Asiakkaan tietosuojavastaava voi tarvittaessa pyytää luovutuslokiteitoja Potilastiedon arkiston käytöstä oman organisaationsa osalta myös Kelalta
- kansalaisen informoinnin, suostumusten ja kieltojen hallinnointi lainsäädännön edellyttämällä tavalla
- tietojen tallentaminen laissa ja asetuksessa säädettyjen määräaikaisten puitteissa
- hoitosuhteen olemassaolon tietotekninen varmistaminen
- tietojen tallentaminen Kelan antamien teknisten ohjeiden ja sanomaliikennemääritysten mukaisesti
- Potilastiedon arkisto -palvelun ulkopuolella tapahtuvasta potilastietojen luovuttamisesta tehtävien luovutusilmoitusten toimittaminen Potilastiedon arkisto -palveluun (suora asiakirjojen luovutus rekisterinpitäjältä toiselle)
- alueellisesta rekisteristä tehtävien luovutusten tekeminen lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Tietosuojan toteuttaminen

Asiakas vastaa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ja voimassaolevan kansallisen tietosuojalainsäädännön mukaisesti potilaan oikeuksien toteuttamiseen liittyvistä tehtävistä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisessä käsittelyssä.

Terveydenhuollon palvelujen antajan organisaation johdon tai vastaavan johtajan tulee antaa kirjalliset ohjeet asiakastietojen käsittelystä ja noudatettavista menettelytavoista sekä huolehtia henkilökunnan riittävästä asiantuntemuksesta ja osaamisesta potilastietoja käsiteltäessä.

15.10.2018

Asiakkaan on omalta osaltaan seurattava ja valvottava, että sähköisesti arkistoituja potilastietoja voivat katsella ja käsitellä vain lain mukaan siihen oikeutetut ja että tietoja katsellaan ja käsitellään laissa säädetyillä perusteilla. Asiakkaan tulee oma-aloitteisesti ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin, jos joku on lainvastaisesti käsitellyt Potilastiedon arkistossa olevia tietoja.

Asiakkaalla tulee olla seurantaa ja valvontaa varten omavalvontasuunnitelma, jossa todetaan, miten Kanta-palvelujen tietoturvallisen käytön edellyttämät vaatimukset on varmistettu.

Asiakkaan potilastietojärjestelmien tulee muodostaa lokitiedot Potilastiedon arkiston potilastietojen käsittelystä, sekä omasta että luovutuksella Potilastiedon arkistosta haettujen potilastietojen käytöstä.

Asiakas veloitetaan varmistamaan tietojärjestelmänsä ja teknisen ympäristönsä toiminta Potilastiedon arkisto -palvelun kanssa versionvaihdoksessa, uutta toiminnallisuutta käyttöön otettaessa ja järjestelmän ongelmatilanteissa. Varmistuksen saa tehdä ainoastaan Kelan ohjeita noudattaen.

Kelan vastuut ja velvollisuudet

Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa sanotun lisäksi, Kelalla on seuraavat Potilastiedon arkisto -palveluun liittyvät vastuut ja velvollisuudet:

- potilasasiakirjojen käytettävyydestä, eheydestä, muuttumattomuudesta, suojaamisesta, säilyttämisestä ja hävittämisestä sekä lainmukaisesta luovutuksesta huolehtiminen
- informoinnin, suostumusten, kieltojen ja muiden tahdonilmaisujen hallinnointi lainsäädännön edellyttämällä tavalla
- luovutuslokirekisterien kerääminen ja säilyttäminen
- potilastietojen käsitteleminen vain ylläpitoon kuuluvien tehtävien edellyttämällä tavalla
- luovutuslokiteitojen ja Arkistonhoitajan käyttöliittymän lokitietojen toimittaminen pyynnöstä.

Kelalla on oikeus muuttaa tai antaa täydentäviä ohjeita palvelun käytöstä.

Yhteystiedot

Tuotannonaikainen tukipalvelu: tekninentuki@kanta.fi, p. 020 63 47787

Kanta-palvelujen asiakkuus, palvelujen käyttöönotto ja yleiset asiat:
kanta@kanta.fi